A group of seven children are sitting in a circle on a blue mat. They are holding hands, forming a circle. The children are of various ethnicities and ages, ranging from young children to teenagers. They are looking towards the center of the circle. The mat is made of interlocking blue tiles.

KAPITOLA O SITUACI V ZEMI

ČESKÁ REPUBLIKA

Stručně

Plánovaná reakce v České republice (leden – prosinec 2025)

400 000

předpokládaný počet uprchlíků

41,1 mil.

celková potřebná částka v USD

27

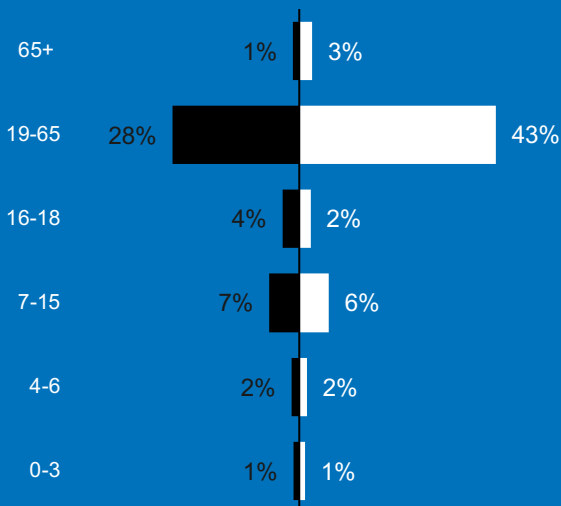
partnerů RRP

Předpokládané počty uprchlíků

	AKTUÁLNÍ POČET KE KONCI R. 2024	PŘEDPOKLÁDANÝ POČET OSOB VYŽADUJÍCÍCH ASISTENCI	
		ROK 1	ROK 2
Počet uprchlíků	389,363	400 000	–

Věková a genderová struktura¹

■ Male ■ Female

10 %

osob se zdravotním postižením²

58 %

žen a dívek³

42 %

mužů a chlapců

25 %

dětí

¹Zdroj: Ministerstvo vnitra, Česká republika.

²Zdroj: SEIS 2024, UNHCR. Vezměte prosím na vědomí, že zpráva SEIS UNHCR je založena na rozhovorech s 1200 domácnostmi uprchlíků, což poskytuje cenné informace, ale cílem její metodiky nebylo zajistit, aby byla zpráva statisticky reprezentativní.

³Zdroj: Ministerstvo vnitra, Česká republika.

Část 1: aktuální stav

Shrnutí uprchlické situace

V České republice nadále žije jedna z největších skupin Ukrajinců a Ukrajinek vysídlených v důsledku tamní války. Tuto skupinu tvoří převážně ženy a děti⁴. Česká republika přijala nejvyšší počet uprchlíků z Ukrajiny v přepočtu na hlavu a v absolutním počtu se mezi členskými státy EU řadí na třetí místo po Německu a Polsku.⁵ V období od ledna do března 2024 státní orgány již podruhé úspěšně provedly přeregistraci uprchlíků pobývajících na území České republiky, čímž získaly aktuální informace o jejich počtu, zranitelnosti a specifických potřebách.

Česká vláda se od počátku aktivně podílela na podpoře uprchlíků z Ukrajiny, od zavedení opatření k uspokojování jejich základních potřeb až po další podporu jejich začleňování. V lednu 2024 byla schválena nová strategie, Priority adaptace a integrace držitelů dočasné ochrany 2024+⁶ (Priority 2024+), která má toto úsilí posílit a řešit nově vyvstávající výzvy. Strategie Priority 2024+ vymezuje klíčové oblasti zájmu, kterými je zlepšení přístupu k důstojnému bydlení a psychosociální podpoře, ochrana před pracovním vykořisťováním, fyzická a on-line bezpečnost a boj proti dezinformacím, které ohrožují uprchlické komunity.

V lednu 2024 přijala Česká republika zákon Lex Ukrajina VI,⁷ novelizaci právních předpisů zaměřenou na zpřesnění podpory ukrajinských uprchlíků. Tato šestá novela právních předpisů přezdívaných Lex Ukrajina podtrhuje cílený přístup české vlády upřednostňující podporu zranitelných skupin⁸ a zároveň podporující soběstačnost uprchlíků.⁹ Toto zaměření umožňuje poskytovat pomoc podle individuálních potřeb a zajišťuje uspokojení těch nejnaléhavějších. Kromě toho se v době vzniku tohoto dokumentu připravuje další legislativní změna tzv. Lex Ukrajina VII.¹⁰ Ten poskytne ekonomicky soběstačným uprchlíkům možnost získat povolení k pětiletému pobytu.

Společné úsilí vlády a partnerů Plánu reakce na uprchlickou situaci (Refugee Response Plan, RRP) o realizaci vládní strategie Priority 2024+ bude nadále podporovat uprchlíky v jejich úsilí začít život v nové zemi. Dohodnuté a koordinované začlenění programů agentur OSN do vládní sítě sociální podpory a postupné ukončení programů poskytovaných ze strany agentur OSN zajistí během roku 2025 lepší dlouhodobou předvídatelnost a udržitelnost další pomoci uprchlíkům. Nanejvýš důležitá je v tomto ohledu spolupráce s organizacemi vedenými uprchlíky a komunitními

⁴57,7 % všech osob s dočasnou ochranou (DO) tvoří ženy, 25 % tvoří děti do 18 let. Odkaz: [Statistika v souvislosti s válkou na Ukrajině – archiv 2024 – Ministerstvo vnitra České republiky](#)

⁵Česká republika přijala nejvyšší počet uprchlíků z Ukrajiny v přepočtu na hlavu a v absolutním počtu se mezi členskými státy EU řadí na třetí místo po Německu a Polsku. Odkaz: [Situace na Ukrajině – uprchlická situace](#)

⁶Vládní strategie Priority 2024+ není přístupná on-line.

⁷Zákon č. 64–66/2022 Sb. týkající se některých opatření v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace

⁸Zranitelné skupiny jsou podle Lex Ukrajina definovány jako děti do 18 let, studenti do 26 let, rodiče s dítětem do 6 let (jeden rodič na dítě), těhotné ženy, uprchlíci nad 65 let a uprchlíci se zdravotním postižením.

⁹Lex Ukrajina VI omezuje právo na bezplatné humanitární ubytování na 90 dní po příjezdu. Toto pravidlo se vztahuje i na zranitelné skupiny uprchlíků, které dříve využívaly možnost bezplatného ubytování, pokud si nemohly náklady na ubytování hradit samy.

¹⁰<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=727>

organizacemi, jejímž prostřednictvím se mohou uprchlíci a lidé komunit přímo podílet na navrhování udržitelných řešení jako aktivní účastníci.

Rizika a potřeby

Začlenění uprchlíků z Ukrajiny do české společnosti bylo do značné míry úspěšné díky tomu, že jim vláda poskytla podporu v oblasti přístupu k bydlení, k zaměstnání, vzdělání a zdravotní péči. V současné době se vláda zaměřuje na odstranění některých nedostatků, zejména v oblasti dlouhodobých řešení. Partneři RRP jsou odhodláni spolupracovat s vládou tak, aby vše připravili pro odpovědný a udržitelný přechod z RRP do konce roku 2025.

Uprchlíci všech věkových skupin uvádějí, že mají problémy s hledáním cenově dostupného a důstojného bydlení.¹¹ Několik zpráv ukazuje pozitivní trend: počet uprchlických domácností (57 %), které si samy zajistily bydlení, se neustále zvyšuje,¹² přičemž počet uprchlíků žijících v kolektivních ubytovacích zařízeních výrazně klesl.¹³ Značné procento domácností uprchlíků se však potýká s finančními problémy a 15 % z nich uvedlo, že má potíže se včasným placením nájemného.¹⁴ Vysoké náklady a omezená dostupnost bydlení zdůrazňují potřebu udržitelných a cenově dostupných možností.

Klíčový je přístup k legálnímu a důstojnému zaměstnání. Některé zprávy naznačují, že uprchlíci, kteří se dokázali zapojit do pracovního procesu, tak již učinili, neboť počet uprchlíků v produktivním věku, kteří jsou v současné době zaměstnáni, je vysoký (79 %).¹⁵ Téměř 15 % z nich však pracuje v neformálních vztazích bez pracovních smluv nebo dohod, což zvyšuje jejich zranitelnost vůči vykořisťování.¹⁶ Bariéry v uznávání kvalifikací a omezená znalost českého jazyka navíc brání v přístupu ke stabilním a kvalifikovaným pracovním místům. Uprchlíci pracující v zaměstnáních nevyžadujících vyšší kvalifikaci mají omezené sociální sítě a čelí zvýšenému riziku vykořisťování, často zhoršovanému rolí některých pracovních agentur.¹⁷ Tyto agentury mohou účtovat pracovníkům vysoké „poplatky za zprostředkování zaměstnání“, strhávat jim ze mzdy značné částky na ubytování nebo dopravu nebo neposkytovat pracovní smlouvy, takže pracovníci mají v případě porušení svých práv jen omezené možnosti nápravy. Ženy s nestabilním výdělkem mohou čelit dalším rizikům, neboť ekonomická nejistota může zhoršit jejich vystavení genderově podmíněnému násilí na pracovišti i v jejich společenských kruzích.

Vše nasvědčuje tomu, že míra začlenění dětí školního věku do národního vzdělávacího systému České republiky je značná, přičemž do vzdělávacího systému se hlásí stále více ukrajinských

¹¹ [Stručný přehled ochrany](#) (Protection Brief) od srpna 2024 o přístupu k bydlení a dalším službám.

¹² [MSNA 2023](#) a SEIS 2024. Podobně PAQ Research ve své [zprávě z února 2024](#) uvádí, že 70 % uprchlíků žije v nájemním bydlení.

¹³ Počet držitelů dočasné ochrany, kteří bydlí ve státěm financovaném kolektivním ubytování, se výrazně snížil v důsledku změn v nárocích na bezplatné ubytování vyplývajících ze zákona Lex Ukrajina VI, a to z 11 000 v srpnu 2024 na pouhých 762 v září 2024. Zdroj: Zprávy Ministerstva vnitra o situaci.

¹⁴ SEIS 2024.

¹⁵ SEIS 2024.

¹⁶ SEIS 2024.

¹⁷ Rumpík, V. Společenská smlouva nebo tichá dohoda? Zaměstnávání cizinců v plzeňském kraji. Dostupné z: <https://mintegration.zcu.cz/files/soubory/vystupy/Spolecenska-smlouva-nebo-ticha-dohoda-Zamestnavani-cizincu-v-Plzenskem-kraji.pdf>.

dětí.¹⁸ Podobně v průzkumu SEIS provedeném v domácnostech v roce 2024 uvedlo 91 % respondentských domácností, že mají děti zapsané v českých školách.¹⁹ Přesto se značný počet dětí (26 %) nadále účastní výuky na dálku prostřednictvím škol na Ukrajině a současně navštěvuje školu v České republice.²⁰ Tyto dvojí povinnosti mohou pro děti představovat značnou zátěž, neboť jsou nuceny plnit požadavky dvou vzdělávacích systémů současně.²¹ Problémy přetrvávají zejména v oblasti zápisu na střední školy a zapojení dospívajících, obzvláště starších 13 let, kde je odhadovaná míra zápisu do škol stále nižší než na základních školách. Vláda se zabývá naléhavou potřebou školních i mimoškolních programů, které usnadňují sociální začlenění, digitální bezpečnost a strukturované aktivity pro budování sociální koheze a odolnosti mladých uprchlíků. Kromě toho je zásadní péče o duševní zdraví a psychosociální podpora, protože mnoho mladých uprchlíků trpí stresem a mají potíže se přizpůsobit, což negativně ovlivňuje jejich kvalitu života.

Pokud jde o zdravotní péči, téměř všichni uprchlíci využívají zdravotní pojištění, ale každá čtvrtá domácnost se potýká s překážkami v přístupu k praktickým lékařům a specialistům.²² Účinný přístup k péči, zejména pro děti a osoby s chronickými onemocněními, omezují administrativní a jazykové bariéry i nedostatek poskytovatelů zdravotní péče v určitých regionech. Zásadní je také podpora duševního zdraví, neboť 21 % domácností uvádí, že nejméně jeden jejich člen má psychosociální problémy, které zhoršují každodenní fungování.²³ Mezi překážky v přístupu k pomoci patří neochota pomoc vyhledat, jazykové bariéry a omezené možnosti.²⁴

Pro úspěšnou integraci uprchlíků má zásadní význam podpora jazykových dovedností, zejména pokud jde o dosažení vyšší úrovně znalosti jazyka (B2/C1), která umožňuje smysluplné zapojení do společnosti. Stejně důležitý je i přístup k informacím. Z nedávných údajů vyplývá, že 50 % uprchlíků se setkalo s překážkami při získávání informací o svých právech a podpoře poskytované státem. Tento nedostatek informací omezuje jejich schopnost informovaně se rozhodovat o vlastním životě. Vláda a partneři zavedli k řešení tohoto nedostatku různé informační a komunikační kanály, včetně osobních konzultací, oficiálních internetových stránek a platform sociálních sítí, aby šířili informace a potírali dezinformace. Zlepšením jazykových znalostí a zjednodušením přístupu k informacím hodlá Česká republika posílit začlenění uprchlíků a zajistit, aby byli informovanými, zapojenými a rovnoprávními členy společnosti.

¹⁸ Viz údaje Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ke 30. září 2024.

¹⁹SEIS 2024.

²⁰SEIS 2024.

²¹SEIS 2024.

²²SEIS 2024.

²³SEIS 2024.

²⁴SEIS 2024.

Část 2: strategie reakce a řešení v České republice

Strategické cíle v České republice

V úzké spolupráci s vládou budou partneři RRP nadále usilovat o podporu zefektivnění služeb v rámci vládních systémů a o podporu možností udržitelného začlenění uprchlíků a zároveň posílení sociální koheze. Všechny činnosti budou sladěny se stávajícími politikami a schváleny příslušnými vládními subjekty tak, aby byla zajištěna maximální součinnost a nedocházelo k duplicitám. Tyto iniciativy upřednostňují přechod uprchlíků k cenově dostupnému a dlouhodobému bydlení a jejich integraci do hostitelských komunit prostřednictvím místních programů.

Mezi priority RRP patří také poskytování psychosociální podpory, prevence genderově podmíněného násilí a školení personálu v oblasti prevence kriminality. To vše má přispět k posílení bezpečného prostředí. Pro toto úsilí je zásadní posilování ochrany dětí a sociální práce s dětmi a rodinami, stejně tak školení a podpora mezikulturní práce, která překlene kulturní rozdíly. Zásadní je také posílení přístupu ke vzdělání a rozšíření jazykových kurzů, které zvýší samostatnost a sebejistotu uprchlíků, pokud jde o orientaci v české společnosti. Prostřednictvím těchto cílených opatření se partneři RRP a vláda snaží vytvořit podpůrný rámec pro uprchlíky.

Strategický cíl 1: podporovat Českou republiku při zajišťování trvalého přístupu uprchlíků k právní ochraně, právnímu postavení a právům, se zvláštním zaměřením na skupiny, které jsou ve zranitelném postavení, a se zohledněním věku, pohlaví a inkluzivního přístupu.

Prostřednictvím posílených partnerství s vládními i nevládními subjekty budou partneři RRP rozvíjet prostředí usnadňující přístup uprchlíků k právnímu postavení, výkonu jejich práv a k informacím o právech a dostupných službách, včetně právní pomoci a psychosociální podpory. Strategie rovněž klade důraz na efektivní komunikaci s uprchlíky, poskytování přesných a aktuálních informací a zároveň získávání a zužitkování zpětné vazby od komunity. Tento komplexní přístup bude usilovat o zvýšení úrovně ochrany a kvality života uprchlíků a zajištění jejich neomezeného přístupu k právům a službám.

Strategický cíl 2: podpořit Českou republiku v jejím úsilí o začlenění uprchlíků do vnitrostátních systémů (tj. důstojná práce, sociální ochrana, zdravotnictví, vzdělávání a služby na ochranu dětí), se zvláštním důrazem na osvětovou činnost v terénu a začlenění zranitelných skupin, včetně zohlednění věku, pohlaví a zdravotního postižení.

Strategie přikládá vysokou prioritu kvalitě života a důstojnosti uprchlíků tím, že se zabývá jejich specifickými potřebami a zranitelností, včetně dětí a dospívajících, dětí bez doprovodu, starších uprchlíků, uprchlíků se zdravotním postižením nebo s chronickými zdravotními problémy, rodin rodičů samozhivitelů, přeživších genderově podmíněného násilí, obchodování s lidmi a převaděčství, osob, které zažily trauma, a dalších zranitelných osob. To zahrnuje individuální posuzování, doporučení na specializované služby, včetně lékařské a psychologické péče a psychosociální podpory, nebo přímé poskytování specializovaných služeb, je-li to nutné.

Tyto podpůrné služby jsou pečlivě koordinovány s vládou, aby byla zajištěna jejich udržitelnost, a pokud je to možné, jsou postupně začleněny do vládních rámců.

Strategický cíl 3: posílit sociální kohezi mezi komunitami uprchlíků a hostitelskými komunitami

Zásadní význam má posilování sociální koheze mezi uprchlíky a hostitelskými komunitami. Patří sem iniciativy přispívající k porozumění, spolupráci a vzájemnému respektu, které umožní překlenout kulturní rozdíly a podporují jednotu. Podporované aktivity zahrnují podporu místních organizací, včetně organizací vedených uprchlíky, a mezikulturní práci. Prioritou je boj proti zavádějícím a nepravdivým informacím, které mohou vést k neporozumění a růstu napětí. V úzké spolupráci a koordinaci budou partneři RRP také zvyšovat povědomí a sdílet informace, aby pomohli potírat fámy a vyvracet stereotypy. Kromě toho jsou zásadní preventivní opatření v podobě komunitních projektů, osvětových a informačních kampaní. Partneři RRP v úzké spolupráci s obcemi budou také školit sociální a komunitní pracovníky k tomu, aby případné incidenty řešili citlivě a dokázali včas zasáhnout v případech diskriminace nebo násilí.

Strategický cíl 4: podporovat vnitrostátní a místní občanskou společnost, obce, obecní orgány a koordinační struktury, jakož i sdílet a budovat kapacity a podporovat udržitelné iniciativy

Partneři RRP se společně s vládou zaměří na postupnou integraci mechanismů podpory uprchlíků do národních rámců a na posílení dlouhodobé udržitelnosti služeb. Prioritou RRP je budování kapacit místních institucí, organizací a komunit, aby mohly účinně řešit potřeby uprchlíků a současně podporovat jejich začlenění do stávajících systémů. Tento přístup zajišťuje kontinuitu podpory poskytované uprchlíkům a zároveň snižuje závislost na vnějších intervencích, což je v souladu s hlavním cílem podporovat soběstačnost a odolnost v rámci hostitelských komunit. V průběhu roku 2025 se tak postupně sníží potřeba RRP, a to z důvodu jejich zařazení do vládních systémů a posílením místních kapacit pro poskytování udržitelné podpory uprchlíkům.

Reakce v jednotlivých sektorech

Intersekcionalní priority RRP

- Odpovědnost vůči dotčené populaci
- Věk, pohlaví a rozmanitost
- Ochrana před sexuálními vykořisťováními a zneužíváním
- Přístup „one-refugee approach“
- Udržitelnost
- Řídící úloha vlády

Další informace v regionálním přehledu na str. 20.

PRÁVNÍ OCHRANA

Partneři RRP v koordinaci a ve spolupráci s českou vládou usilují o zajištění přístupu k právnímu postavení a souvisejícím právům. Hlavní činností bude šíření včasných a relevantních informací, zejména o nových právních předpisech a procesních změnách, aby byly komunity dobře informovány o svých právech a povinnostech.

Na podporu zranitelných skupin budou partneři RRP nabízet právní pomoc a přímou podporu, přičemž se zaměří převážně na případy, kde by mohlo hrozit pracovní vykořisťování, obchodování s lidmi, problémy související se ztrátou ubytování nebo jiné porušování práv. Kromě toho budou preventivními opatřeními řešit a zmírňovat rizika v oblasti právní ochrany prostřednictvím osvětových kampaní a cílených intervencí, jako jsou školení zaměřená na prevenci kriminality a obchodování s lidmi pro terénní sociální pracovníky a nevládní organizace.

Partneři RRP si uvědomují důležitost zapojení komunit na místní úrovni, proto budou úzce spolupracovat s organizacemi vedenými uprchlíky a komunitními organizacemi a posilovat jejich vedoucí úlohu i roli podporovatelů v rámci integračního procesu. Budou se rovněž věnovat monitoringu, který bude zahrnovat jak širší průzkumy, tak i zkoumání určených skupin, a který bude průběžně vyhodnocovat úroveň ochrany a zjišťovat měnící se potřeby. Monitoring spolu s právní pomocí, školeními a šířením informací pomůže udržet dostupné služby, které budou podporovat práva a důstojnost všech uprchlíků a potírat zavádějící a nepravdivé informace.

Dílčí úsek: genderově podmíněné násilí

V úzké spolupráci a koordinaci s příslušnými vládními institucemi se partneři RRP zapojí do iniciativ zaměřených na prevenci, zmírnění rizik a řešení genderově podmíněného násilí. V oblasti prevence bude nutné zvyšovat povědomí o dynamice moci a různých kategoriích, formách a definicích násilí, vyvracet škodlivé stereotypy o obětech a pachatelích a podporovat duševní zdraví, zejména u mužů, kteří mají sklony k nezvládnutelné agresi, násilnému chování a trpí následky postkonfliktního traumatu. Cílem tohoto přístupu je snížit stigma spojené s vyhledáním pomoci a podpořit zdravější přístup k řešení duševních obtíží.

Zvláštní důraz bude kladen na vzdělávání o digitální bezpečnosti, obzvláště ve skupině dospívajících ve věku od 13 let, s cílem chránit je před obtěžováním a zneužíváním na internetu. Další důraz je kladen na zlepšení postavení žen zmírněním ekonomické zranitelnosti a rizika vykořisťování prostřednictvím nabídek odborné přípravy, vzdělávacích kurzů (Coursera Social Impact) a příležitostí k výdělku, což povede k větší soběstačnosti žen a dívek. Zásadní význam budou mít prosazování zlepšení pracovních podmínek, prevence sexuálního obtěžování na pracovišti, informovanost o právech pracovníků a pracovníků a partnerství se zaměstnavateli.

V zájmu včasné pomoci přeživším budou partneři RRP poskytovat jasné informace o dostupných službách a zavedených způsobech odkazování na instituce poskytující další pomoc, čímž usnadní přístup k právní pomoci a psychosociální podpoře. Tento víceúrovňový přístup je navržen tak, aby

vytvořil citlivé a podpůrné prostředí, v němž budou mít přeživší k dispozici zdroje potřebné k zotavení.

Dílčí úsek: právní ochrana dětí

Partneři RRP se budou i nadále zaměřovat na ochranu a zvýšení kvality života dětí, dospívajících a mládeže z řad uprchlíků s důrazem na ochranu nejzranitelnějších skupin, včetně dětí bez doprovodu a odloučených dětí. Komplexní podpora bude zahrnovat rozšířenou terénní práci, péči o duševní zdraví, psychosociální podporu a služby case managementu. Zvláštní pozornost bude věnována zmírnění rizik genderově podmíněného násilí, ochraně mládeže před nejistými pracovními podmínkami a zajištění přístupu k alternativním způsobům péče o zranitelné děti bez doprovodu nebo odloučené děti.

Komplexní služby právní ochrany dětí je třeba podporovat ve všech regionech České republiky, přičemž je nutné vybavit pracovníky v první linii, sociální pracovníky a odborníky pečující o ukrajinskou mládež dovednostmi a nástroji pro informované zacházení s dětmi a rodinami (např. prostřednictvím místních integračních center pro cizince). Koordinovaným úsilím organizací občanské společnosti a vlády České republiky je třeba vytvořit rámec pro prevenci a řešení pracovního vykořisťování dětí. Důraz bude kladen na vývoj nástrojů pro optimalizaci zdrojů, na ochranu mládeže prostřednictvím zvyšování povědomí o jejich právech, budování odolnosti a vytváření silnějších pomocných sítí.

VZDĚLÁVÁNÍ

Partneři RRP v úzké spolupráci s vládou budou i nadále podporovat účast ukrajinských dětí v českém vzdělávacím systému a kvalitní výuku dětí a mládeže z řad uprchlíků. Zvláštní podpora bude poskytována dospívajícím a mladým lidem při jejich přechodu na střední školy a zároveň jim budou poskytovány příležitosti k rozvoji dovedností v rámci neformálního vzdělávání pro jejich osobní rozvoj a budoucí nástup do důstojného zaměstnání.

Aby se děti a dospívající mohli učit a rozvíjet, RRP partneři budou podporovat a prosazovat inkluzivní vzdělávání prostřednictvím školení a zvyšování povědomí u českých i ukrajinských pedagogických pracovníků, psychologů a kariérních poradců na základních a středních školách. Bezpečné a inkluzivní vzdělávací prostředí ve školách bude posíleno zavedením služeb pečujících o duševního zdraví a služeb psychosociální podpory, a dále programů prevence šikany a násilí. Rozvoj dovedností dospívajících bude dále podporován prostřednictvím neformálního vzdělávání. Rodinám a dětem uprchlíků, včetně nově příchozích a dětí, které nechodí do školy, budou poskytnuty informace a poradenství tak, aby získaly orientaci ve vzdělávacím systému a v možnostech vzdělávání v České republice. Metodická podpora bude poskytnuta hrstce zbývajících tříd vyučovaných pouze v ukrajinštině a okresům s vyšším počtem dětí, které nechodí do školy.

Náročným výzvám čelí mladí lidé, zejména ti, kteří nestudují, nepracují ani se neúčastní odborné přípravy (tzv. NEET).²⁵ Řešení jejich potřeb je v souladu s vládními prioritami při zdůraznění jejich významu pro posílení sociální a hospodářské odolnosti. Cílené podpůrné programy a odborná příprava by mohly osobám, které nestudují, nepracují ani se neúčastní odborné přípravy, pomoci úspěšně se začlenit buď do pracovního procesu nebo do vzdělávacího systému.

OBŽIVA A EKONOMICKÉ ZAČLEŇOVÁNÍ

Partneři RRP se zaměří na vytváření udržitelných řešení bydlení pro uprchlíky a budou jim asistovat u přechodu od nouzového ubytování k dlouhodobému a stabilnímu bydlení. Podpora bude zahrnovat individuální poradenství a spolupráci s vládou na politikách, které upřednostňují důstojné bydlení v souladu s národními cíli.

V rámci podpory ekonomické integrace budou partneři RRP pomáhat uprchlíkům při vstupu na trh práce tím, že se zasadí o zjednodušení uznávání zahraničních kvalifikací, poskytnou jazykovou podporu, možnosti zvyšování kvalifikace či rekvalifikace a budou podporovat povědomí o etických normách nábory, aby bylo zajištěno spravedlivé zacházení a ochrana před pracovním vykořisťováním.

RRP partneři rovněž podpoří místní úsilí o sociální integraci, jako jsou dobrovolnické programy a komunitní projekty, s cílem posílit kohezi mezi uprchlíky a hostitelskými komunitami. Posílením místních kapacit, jako jsou ukrajinská komunitní centra a organizace diaspory, se tyto snahy zaměřují na zdůraznění pozitivního vnímání komunity a podporu sociální soudržnosti. S cílem řešit rozmanité potřeby rozšíří RRP mobilní týmy sociální práce a terénní služby, které budou v souladu s cíli reakce stanovenými vládou poskytovat zejména dětem a mládeži bez doprovodu podporu přizpůsobenou jejich potřebám.

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A VÝŽIVA

Partneři RRP se budou v první řadě věnovat podpoře zdraví se zaměřením na duševní zdraví, začlenění do národního zdravotního systému a prevenci nemocí v souladu s prioritami stanovenými českou vládou. Hlavním cílem je integrace vysídlených ukrajinských zdravotníků do českého zdravotnického systému, posílení místních kapacit a zajištění kulturních a jazykových potřeb uprchlíků v kontextu poskytování zdravotní péče. Tato integrace nejen zlepšuje poskytování zdravotní péče, ale také poskytuje vysídleným odborníkům pracovní příležitosti a podporuje sociální soudržnost.

Kromě toho je zvláštní pozornost věnována potřebám starších osob a osob s přímou válečnou zkušeností a jejich rodin, kdy se český zdravotnický systém připravuje na péči o osoby se stavy související s traumatem a osoby vyžadující rehabilitace a další specializovanou péči. Školení pro zdravotnické odborníky a pracovníky v první linii je zaměřeno na rozvoj jejich schopností pomoci

²⁵Podle SEIS spadá do této kategorie 6 % osob ve věku od 16 do 24 let, zatímco UNICEF uvádí jako NEET 16 % osob ve věku od 15 do 19 let.

plnit tyto specifické potřeby a na zajištění komplexního přístupu k fyzickému a duševnímu zdraví osob s přímou válečnou zkušeností a jejich závislých osob.

RRP partneři se budou zabývat také zásadními výzvami v oblasti veřejného zdraví, jako je reakce na ohniska nález, prevence závažných infekčních onemocnění a prevence antimikrobiální rezistence. Komplexní přístup k dobrým životním podmínkám uprchlíků zajišťují služby primární zdravotní péče a iniciativy zaměřené na zdravé stárnutí.

Klíčovou prioritou zůstává posílení systému veřejného zdravotnictví za účelem dosažení větší připravenosti a odolnosti systému zdravotní péče. Šířením informací o rizicích a zapojením komunit bude řešen problém váhavosti s očkováním a zdravotní gramotnosti uprchlíků i hostitelských komunit, což povede k informovanější a odolnější populaci.

DÍLČÍ ÚSEK: PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ A PSYCHOSOCIÁLNÍ PODPORA

Péče o duševní zdraví a psychosociální podpora zůstávají pro partnery RRP a českou vládu prioritní oblastí napříč různými úseky reakce na uprchlickou situaci. Mezi klíčové oblasti, na které se zaměřují, patří zvyšování informovanosti uprchlíků o dostupných službách v oblasti péče o duševní zdraví, zlepšování přístupu k těmto službám a posilování vnitrostátního systému. Úsilí se rovněž zaměří na posílení sociální koheze a integrace budováním kapacit komunitních služeb v oblasti duševního zdraví a psychosociální podpory ve vzdělávacích zařízeních, zajišťováním psychosociální podpory starším osobám a dětem se zdravotním postižením, školením odborníků v oblasti škálovatelných intervencí a poskytováním přímých služeb lidem postiženým konfliktem. K dalším prioritám patří řešení potřeb mužů v oblasti duševního zdraví, nabídka podpůrných aktivit zaměřených na rodinu a posílení postavení uprchlíků tak, aby se aktivně podíleli na poskytování dostupných komunitních iniciativ v oblasti duševního zdraví a psychosociální podpory.

Stejně důležité je zavedení a posílení mechanismů monitorování a hodnocení, které umožní posoudit účinnost těchto iniciativ.

ZÁKLADNÍ POTŘEBY

Pomoc v oblasti základních potřeb v České republice je určena jako doplněk k vládní pomoci a je cílena na základní potřeby nejzranitelnějších skupin uprchlíků a těch, kdo nedosáhnou na státní podporu. Právní rámec upravující status dočasné ochrany v České republice představuje spolehlivý základ pro zajištění základních potřeb, jako je bydlení, strava a zdravotní péče, což je zásadním předpokladem dobrých životních podmínek uprchlíků. Mezery v základní pomoci však mohou vyplnit také komunitní iniciativy, jako jsou potravinové banky, nábytkové banky a charitativní obchody, které nabízejí zdroje, jako jsou potraviny, základní potřeby pro domácnost a cenově dostupné oblečení. Tyto místní občanské aktivity vytvářejí další záchranné sítě, které zajišťují, že i ti, kteří třeba nejsou příjemci státní podpory v plném rozsahu, obdrží pomoc nezbytnou k udržení důstojné životní úrovně. Cílem těchto činností je dále posílit tento rámec a zaměřit se na podporu obzvláště ohrožených skupin,

aby se předešlo předčasným nebo nebezpečným návratům na Ukrajinu v důsledku nenaplněných potřeb.

PODPORA DĚTÍ A MLÁDEŽE Z ŘAD UPRCHLÍKŮ VE VĚKU OD 13 LET

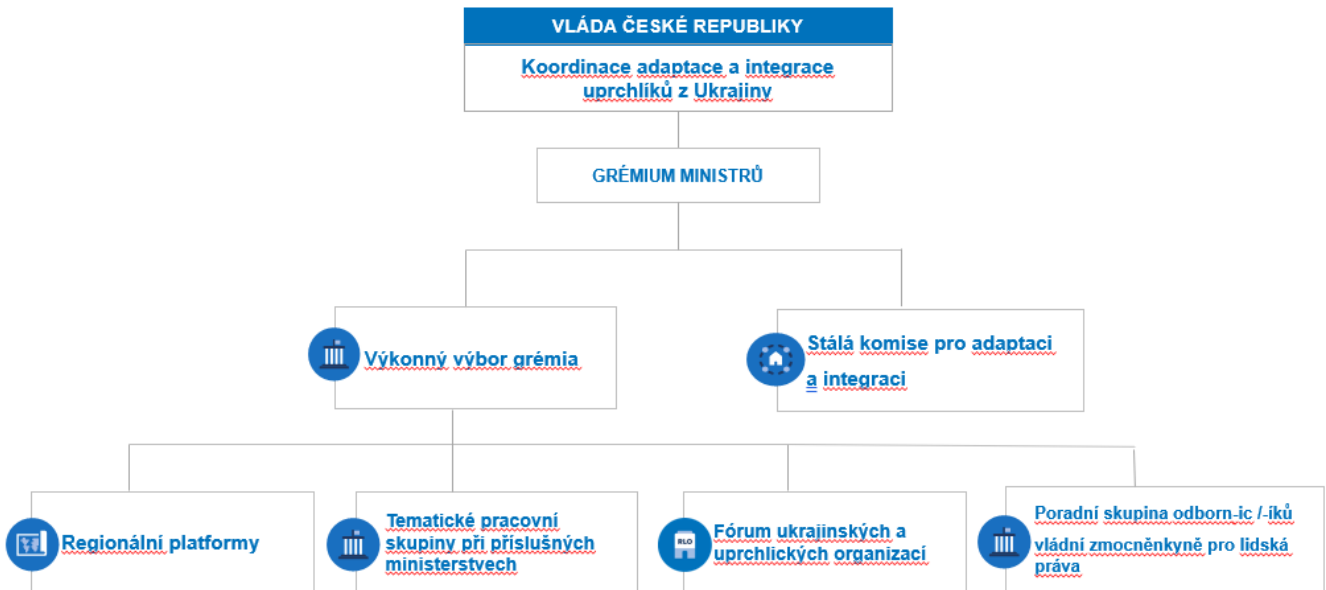
Partneři RRP podpoří děti a mládež z řad uprchlíků ve věku od 13 let ve zvyšování jazykových dovedností s cílem usnadit jim návrat do školy, anebo setrvání ve vzdělávacích programech. Pro osoby starší 15 let, které se nemohou vrátit k formálnímu vzdělávání, bude zřízena odborná příprava pod dohledem a další vzdělávací kurzy a programy poskytující praktické dovednosti pro zaměstnání. Kromě toho jim bude k dispozici podpora v oblasti duševního zdraví, která jim pomůže zvládnout problémy spojené s vysídlením a integrací. Součástí aktivit RRP partnerů budou také školení digitálních dovedností, které připraví děti a mládež na bezpečnou interakci na internetu a posléze i na to, aby snáze obstály na současném pracovním trhu. Aktivity v rámci komunit budou dále podporovat sociální integraci a posilovat pocit sounáležitosti a odolnosti dětí a mládeže z řad uprchlíků.

Partnerství a koordinace

V České republice sehrává vláda ústřední roli při koordinaci adaptace a integrace uprchlíků z Ukrajiny. V lednu 2024 bylo zřízeno Grémium ministrů, jehož úkolem je dohlížet na provádění vládní strategie Priority 2024+. Tento orgán ministrů řídí strategické plánování, zatímco Výkonný výbor vedený zmocněnkyní pro lidská práva se zabývá prováděním těchto politik. Kromě toho Stálý výbor pro adaptaci a integraci, kterého se účastní agentury OSN, koordinuje mimo jiné i činnosti agentur OSN, a zajišťuje, že jejich činnost doplňuje stávající vládní priority a nástroje v jednotlivých sektorech.

Partneři RRP nadále hrají důležitou roli při doplňování úsilí vlády, zejména při řešení potřeb zranitelných uprchlíků, kteří nemají nárok na vládní podporu. V roce 2025 předpokládá síť RRP spolupráci se 27 partnery, což svědčí o trvalé poptávce po soustavné podpoře. Kromě agentur OSN zahrnuje tato síť jak zavedené organizace občanské společnosti, tak nově vzniklé komunitní organizace a organizace vedené uprchlíky, což vytváří vyvážený přístup k řešení potřeb v různých sektorech. Tito partneři přinášejí neocenitelné poznatky, neboť dobře rozumějí potřebám přímo v terénu a umožňují přizpůsobit iniciativy v rámci RRP tak, aby se uprchlíkům dostalo účinné podpory. Tímto koordinovaným přístupem vláda a partneři RRP společně podporují inkluzivní prostředí a zajišťují ukrajinským uprchlíkům udržitelnou podporu.

Koordinační struktura v České republice

Část 3: finanční požadavky různých agentur

Přehled finančních požadavků podle typu na úrovni země

TYP PARTNERA	POTŘEBNÁ ČÁSTKA V USD		
	2025	2026	CELKEM
Agentury OSN	35 860 006	–	35 860 006
Místní nevládní organizace	5 264 162	–	5 264 162
Organizace vedené uprchlíky*	820 668	–	820 668
Organizace vedené ženami*	789 690	–	789 690
CELKEM	41 124 168	–	56 216 348

*Jedna organizace může být zařazena do více podkategorií (organizace vedená ženami, organizace vedená uprchlíky, náboženská organizace atd.). Celkový součet tak není sumou jednotlivých podkategorií.

Poznámky: V tomto seznamu jsou uvedeny pouze žadatelské organizace v RRP, z nichž celá řada spolupracuje i s dalšími, zde neuvedenými implementačními partnery.

Přehled finančních požadavků podle sektoru na úrovni země

*Včetně ochrany dětí a genderově podmíněného násilí.

Přehled finančních požadavků podle partnerů na úrovni země

Partner	Rok	Právní ochrana (s výjimkou ochrany dětí a genderově podmíněného násilí)	Ochrana dětí	Genderově podmíněné násilí	Vzdělávání	Obživa a ekonomické začleňování	Zdraví a výživa	Základní potřeby	Celkem v USD	CELKEM
Agentury OSN										
Mezinárodní organizace OSN pro migraci	2025	740 000	–	200 000	–	7 180 000	380 000	–	8 500 000	8 500 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Světová zdravotnická organizace OSN	2025	–	–	–	–	–	6 000 000	–	6 000 000	6 000 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dětský fond OSN	2025	–	3 750 000	823 632	8 118 341	–	–	–	12 691 973	12 691 973
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky	2025	5 432 163	260 041	672 428	–	2 303 401	–	–	8 668 033	8 668 033
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Místní nevládní organizace										
Agency for Migration and Adaption	2025	65 000	–	–	–	90 000	–	–	155 000	155 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Aliance Center duševního zdraví	2025	–	–	–	–	–	800 000	–	800 000	800 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Česko-ukrajinské centrum Krajanka	2025	4 267	–	–	40 000	67 555	–	–	111 822	111 822
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Charita Česká republika	2025	–	–	–	150 000	700 000	100 000	100 000	1 050 000	1 050 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Diaspora Berehynya Český Krumlov	2025	–	4 500	–	25 000	10 000	–	–	39 500	39 500
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Dobrovolnické centrum, z. s.	2025	–	–	–	120 000	–	–	–	120 000	120 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
HOMETOWN association, z. s.	2025	15 000	17 000	8 000	59 000	–	–	–	99 000	99 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kalyna – komunitní uprchlické centrum	2025	20 000	30 000	10 000	30 000	30 000	20 000	6 000	146 000	146 000
	2026	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kroky Dobra	2025	–	–	–	80 000	–	–	–	80 000	80 000

Partner	Rok	Právní ochrana (s výjimkou ochrany dětí a genderově podmíněného násilí)	Ochrana dětí	Genderově podmíněné násilí	Vzdělávání	Obživa a ekonomické začleňování	Zdraví a výživa	Základní potřeby	Celkem v USD	CELKEM
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Organizace pro pomoc uprchlíkům	2025	290 000	170 000	-	-	282 500	-	-	742 500	742 500
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Poradna pro integraci	2025	-	-	-	-	43 188	-	7 772	50 960	50 960
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prague Pride	2025	15 000	-	-	-	-	-	-	15 000	15 000
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
proFem	2025	-	-	43 000	-	-	-	-	43 000	43 000
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
ProUA z. s.	2025	-	-	-	6 000	10 000	-	-	16 000	16 000
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Regionální ukrajinský spolek ve Východních Čechách	2025	-	-	-	145 827	20 000	-	-	165 827	165 827
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Romodrom	2025	-	-	-	-	323 652	-	-	323 652	323 652
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rozmluva z. s.	2025	73 680	-	13 000	73 680	-	73 680	-	234 040	234 040
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ščedryk, společenství Ukrajinců Olomouckého kraje	2025	3 000	9 200	-	13 100	5 000	10 000	-	40 300	40 300
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sdružení pro integraci a migraci	2025	180 000	-	44 000	70 000	180 000	44 000	-	518 000	518 000
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Slovo 21	2025	-	-	-	-	174 860	-	-	174 860	174 860
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Society for All	2025	100 600	-	-	201 100	-	-	-	301 700	301 700
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Spolek Ukrajinců a jejich přátel na Mariánskolázeňsku, z. s.	2025	-	-	-	7 000	5 000	-	-	12 000	12 000
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Spolek Ukrajinců ve Znojmě	2025	-	-	-	15 000	10 000	-	-	25 000	25 000
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Celkem		6 938 710	4 240 741	1 814 060	9 154 048	11 435 156	7 427 680	113 772	41 124 167	41 124 167

Monitorovací rámec RRP

Sektor		Indikátor	Cíl
	Právní ochrana	Počet jednotlivců podpořených v přístupu k službám právní ochrany	80 000
	Právní ochrana dětí	Počet dětí, kterým byly poskytnuty služby v oblasti ochrany dětí	30 000
	Genderově podmíněné násilí	Počet jednotlivců, kterým byly poskytnuty služby specializovaných programů v oblasti genderově podmíněného násilí	30 000
	Ochrana před sexuálním vykořisťováním a zneužíváním	Počet jednotlivců vyškolených v oblasti zmírňování rizik, prevence a reakce na sexuální vykořisťování a zneužívání	200
	Vzdělávání	Počet dětí a mládeže, kterým byla poskytnuta podpora v rámci vzdělávacích programů (včetně podpory při zápisu do formálních i neformálních vzdělávacích programů)	40 000
	Zdraví a výživa	Počet jednotlivců podpořených v přístupu ke zdravotním službám	50 000
	Zdraví a výživa	Počet poskytovatelů v oblasti zdravotní péče vyškolených k poskytování služeb uprchlíkům	150
	Duševní zdraví a psychosociální podpora	Počet jednotlivců, kterým byly poskytnuty služby a aktivity v oblasti duševního zdraví a psychosociální podpory	25 000
	Obživa a ekonomické začleňování	Počet jednotlivců, kteří využili intervence v oblasti obživy a ekonomického začleňování	150 000
	Základní potřeby	Počet jednotlivců, kteří obdrželi pomoc v oblasti základních potřeb	5 000

